

STĽPČEK

Keď si v týchto dňoch v dobre vykúrených obývačkách večer sadáme k televíznym obrazovkám, defiluje pred našimi očami film plný hrôzy, nešťastia a nevýslovného ľudského utrpenia. Desiatice mŕtvych a bezvládných, zrútené domy, hlasy volajúce po kvapke vody či kúsok potraviny. V očiach beznádej a otázka, čo bude o hodinu, čo bude zajtra, pozajtra, jednoducho - čo bude. Apatia a strach. Strach o zajtrajšok, na ktorý zatiaľ nie je odpoveď. Ziaľ, tento film nie je nakrútený na scenár z fantázie spisovateľa, obľubujúceho hororový žáner. Ani vedecká fantázia na tému, čo by, keby... Nie je ani z krajiny sužovanej vojnou. Je to krutá realita, ktorú pre kúsok sveta na vzdialenom ostrove napísala - príroda. Opäť raz vystrčila svoje ostré drápy, aby človeka upozornila, kto je tu pánom. Že pred jej majestátnosťou je často bezmocný, príliš malý na to, aby ju ovládol. Zatriasla zemou, zatriasla ľudskými osudmi. Obrala ich o to najcennejšie, o život, o najbližších, o domov a nádej.

Pred týmto strašným filmom sa nedá utiecť. Nemožno zažmúriť oči pred vyhasnutými očami, nedá sa prepnúť na iný kanál, ani vypnúť televízor. Práve naopak. Tento film musíme dozozeľať! Musí nami pohnúť. Aby sme sa zamysleli, skúsili pomôcť. Hoci aj málom. Pretože aj more sa skladá z miliónoch drobných kvapiek. A svet to takto pochopil. Pomáha. Rôznym spôsobom. Posiela peniaze, vodu, chlieb, stany a deky. Lekárov a dobrovoľníkov. Lebo existuje na svete jedna sila, ktorá je účinná aj proti najväčšiemu utrpeniu. Ľudská spoluúčasť. Spomeňme si na ňu z tepla našich domovov.

K. POTOKOVÁ

Do tretice všetko dobré! Krásny večer, príjemnú zábavu, radosť a pohodu, to všetko priniesol tohtoročný akademický ples nitrianskych univerzít.

Foto: RÓBERT KOLLÁR

Ples dostali na vysokú úroveň

V sobotu 16. januára sa v spoločenských priestoroch ŠD Nitra konal tretí akademický ples nitrianskych univerzít. Reprezentatívny večer bol pokračovaním kultúrno-spoločenskej tradície akademických plesov, ktoré majú mimoriadny ohlas a spoločenský prestíž nielen v rámci univerzít, ale aj v celom regióne. Zámery organizačného tímu pod vedením Vladimíra Rataja a Miroslava Tvrdoňa, prorektorov SPU a UKF, posunúť latku na čo najvyššiu úroveň, sa naplnili. Podarilo sa im pripraviť podujatie s neopakovateľnou atmosférou, na ktorú budú dlho spomínať pozvaní hostia, osobnosti spoločenského a politického života, zamestnanci oboch univerzít a ich priatelia.

Večer sa začal pred devätnástou hodinou, keď sa začali schádzať prví hostia. Víťali ich rektori oboch univerzít s manželkami a každú dámu obdarovali ružou.

Ples otvorila a večerom sprevádzala moderátorská dvojica Jarmila Lajčáková-Hargašová a Vladimír Vondrák.

Úvod večera patril štandardnej choreografii na melódie kráľa valčíkov Johanna Straussa mladšieho Na krásnom modrom Dunaji. Vystúpilo osem párov tanečnej skupiny detských spoločenských tancovalcov Talentiček z Nitrí. Chlapci nastúpili vo frakoch, dievčatá v bielo-modrých kostýmoch. V ďalšom programovom vstupe sa deti predstavili latinsko-americkými tancami, v ktorých vymenili vážnu noblesu úvodného predtancovania za rytmické a rotačné figúry tanečnej grotesky. Zatancovali jive v choreografii „Všetko pre Yvettu“ na známu pieseň Yvetta z repertoáru Jiřího Korna. Potom riešili detskú dilemu o čokoládovej cigare, MP3, šminkách, nákupoch či tanci. Zvítal tanec Mambo v choreografii „To je ono“,... i keď si všetky dievčatá na konci stihli pre istotu „prisojiť“ makrobankovku od svojich partnerov. S obecenstvom sa deti rozlúčili najobľúbenejšou choreografiou rock and rollu „Šejkuj celý školní rok“ z muzikálu Pomáda.

Hostom a zlatým klíncom večera bol známy spevák Robo Opatovský, ktorý k nám zavítal so svojím hudobným sprievodom a vystúpil s dvoma piesňovými vstupmi, stvárnenými ako tanečné pásma. Žánrovo sa pohyboval od 50. rokov až po súčasnosť, takže sa snažil vyhovieť účastníkom plesu rôznych vekových kategórií. Rozlúčil sa skladbou New York - New York.

Do tanca hrala hudobná skupina WEEKEND,

milovníkov ľudovej hudby zase potešila Cimbálová muzika Jožky Severina z moravských Kostíc. Na stoloch, dekorovaných bielo-bordovo-zlatou výzdobou, nechýbalo dobré víno a chutné jedlo. K výbornej nálade zabávajúcej sa, ktorá panovala až do skorého rána, prispela aj bohatá tombola.

„Myslíme si, že za tri roky sme akademický ples nitrianskych univerzít dostali na veľmi slušnú úroveň. To však môžu zhodnotiť len hostia plesu. Samozrejme, že nás teší, keď počujeme priaznivé ohlasy od účastníkov, nielen z univerzitnej komunity, ale aj hostí z podnikateľského a spoločenského prostredia. Posúvať úroveň stále vyššie je náročné, ale verím, že sa o to organizátori budú snažiť aj v nasledujúcej sezóne,“ uviedol prof. Vladimír Rataj, prorektor SPU.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

(O tom, že sa ples vydaril, svedčia ohlasy hostí na 3. strane.)

Noví profesori

Prezident Ivan Gašparovič odovzdal 25. januára v historickom sídle Národnej rady v Bratislave vymenovanie dekrétu 49 profesorom vysokých škôl.

Medzi vymenovanými boli aj noví profesori našej univerzity: Marián Brestič v odbore fyziológie plodín a drevín, Juraj Čuboň v odbore spracovania poľnohospodárskych produktov a Lubica Feriancová v odbore krajinnéj a záhradnej architektúry.

Srdečne blahoželáme!

-r-

(Viac sa dočítate v e-poľnohospodári.)

Milí čitatelia,

koncom roka sme spustili novú verziu webovej stránky Poľnohospodára, vytvorenú v redakčnom systéme Joomla. V porovnaní s predchádzajúcou verziou sa vyznačuje moderným dizajnom, prehľadným členením rubrik, pribudol dokonalejší vyhľadávač, kalendár udalostí, ale aj obľúbené rubriky z tlačenej verzie - Zoom a Veselou ceruzkou. Najnovšie články a informácie sú umiestnené priamo na hlavnej stránke alebo v e-prílohe. Novinkou je flashová aplikácia FlippingBook, pomocou ktorej si môžete „papierového“ Poľnohospodára prelistovať a prečítať. Zároveň je každé číslo k dispozícii aj vo formáte pdf, ktorý ponúka o niečo lepšie rozlíšenie. Užitočnou službou je aj RSS kanál, prostredníctvom ktorého môžete odoberať najnovšie správy z našej webovej stránky bez toho, aby ste ju museli navštíviť. Veríme, že vás nová stránka e-poľnohospodára zaujme a získate veľa zaujímavých informácií. Prajeme príjemné čítanie!

Redakcia

Informačné technológie pre udržateľnosť agrosystému

Dňa 17. septembra 2009 bola podpísaná zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku 495 692,20 eur pre projekt riešiteľského kolektívu Katedry strojov a výrobných systémov TF SPU s názvom Aplikácia informačných technológií na zvýšenie environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti produkčného agrosystému. Predložený bol na základe výzvy v rámci Operačného programu výskum a vývoj (OPVaV-2008/2.2/01-SORO prioritná os: 2 Podpora výskumu a vývoja, opatrenie 2.2 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe). Manažérom projektu je prof. Ing. Vladimír Rataj, PhD.

Projekt s rozpočtom 521 781,26 eur odštartoval v decembri 2009 a potrvá do marca 2012. Ako naznačuje jeho názov, strategickým cieľom je podpora výskumu aplikácie informačných technológií na zvýšenie environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti produkčného agrosystému. Výsledkom má byť, okrem iného, aj podpora výskumu redukcie emisií skleníkových plynov do atmosféry pomocou nízkoemisných agrotechnológií a vytvorenie útvaru transferu inovatívnych technológií do praxe. Projekt je realizovaný prostredníctvom piatich odborných aktivít. Prvá sa sústreďuje na výskum agrotechnológií s priestorovo dife-

rencovanými vstupmi, pričom jedným z cieľov je vybudovanie technickej infraštruktúry umožňujúcej aplikovaný výskum v danej oblasti. Druhá aktivita je zameraná na výskum využitia IKT pri riadenom pohybe strojov po poli. Jeho výsledkom má byť návrh optimálneho technologického postupu a strojov na spracovanie pôdy a vytvorenie experimentálnej výskumnej základne. Ďalšie dve aktivity zahŕňajú výskum znižovania emisií NOx do atmosféry aplikáciou znalostných technológií pri hospodárení na pôde (prostredníctvom optimalizovanej zostavy strojovej techniky a využívaním biomasy na energetické účely) a výskum technológií znižujúcich emisie skleníkových plynov v živočíšnej produkcii. Cieľom piatej aktivity je vytvorenie útvaru transferu inovatívnych technológií do praxe, pričom objektom transferu budú výstupy aktivít súvisiacich s riešením projektu. Ich uplatňovanie má podporiť posilňovanie environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti produkčného agrosystému na úrovni poľnohospodárskych podnikov a iných subjektov hospodáriacich na pôde.

Želáme riešiteľskému kolektívu veľa pracovných úspechov a splnenie stanovených cieľov!

Ing. EVA HEČKOVÁ,
manažérka publicity

SPU v Nitre, Technická fakulta, Katedra strojov a výrobných systémov,
Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra

Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku / Projekt spolufinancovaný zo zdrojov ES

„Aplikácia informačných technológií na zvýšenie environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti produkčného agrosystému“

Meranie pôdnych vlastností na parcelách VPP v Koliňanoch.

Pôdoochranné spracovanie pôdy.

Snímky: V.R.

Knižnica bez hendikepov

strana 2

Library Friendly to People with Disabilities

page 2

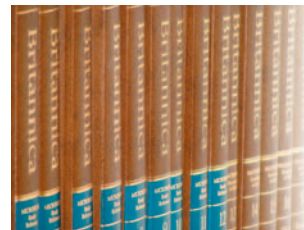

Projekt visutých záhrad

strana 3

Project of the Hanging Gardens

page 3

Odborná terminológia v slovenčine

strana 4

Scientific Terminology in Slovak Language

page 4

Incredible India a rozvoj vzťahov s FEM

Od podpísania memoranda o porozumení medzi Fakultou ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre a Delhi School of Professional Studies and Research (DSPSR) v Indii prešlo iba sedem mesiacov, ale doterajšie výsledky spolupráce sú pre obe strany veľmi uspokojivé.

Bezprostredne po podpise zmluvy začali prípravy spoločnej medzinárodnej vedeckej konferencie na tému Globálna ekonomika: výzvy a perspektívy, ktorá sa uskutoční 26. až 28. mája 2010 v Nitre ako súčasť už tradične organizovaných Medzinárodných vedeckých dní. Spoluorganizátormi sú okrem DSPSR aj Univerzita v Dillí, Univerzita sv. Štefana v Góddóll a FAO. Na konferenciu je registrovaných vyše 200 účastníkov z viacerých vysokoškolských inštitúcií z Indie, Nepálu, Indonézie, USA, Austrálie a z európskych krajín.

Seminár v Indii

Na DSPSR je tradíciou, že pred konferenciou sa každoročne koná medzinárodný vedecký seminár. Tohtoročný, na tému Globálna recesia alebo hospodársky krach, sa uskutočnil 4. a 5. januára 2010 v Novom Dillí a zúčastnilo sa na ňom vyše sto účastníkov z Indie, Indonézie, Nepálu, Veľkej Británie, SR, ČR, Belgicka a Maďarska. Preberali sa otázky globálnej recesie, jej dopadov na lokálne ekonomiky, východiská a mobilizácie interných zdrojov na jej prekonanie.

Na pozvanie indického partnera sa na seminári ako čestný hosť a zároveň jeden z kľúčových vystupujúcich plenárneho zasadnutia zúčastnil dekan FEM, prof. Peter Bielik. Okrem neho sa na podujatí ako predsedníčka odbornej sekcie aktívne zúčastnila autorka tohto článku.

Svet je malý!

Počas nasledujúcich dvoch dní pobytu v Indii navštívila delegácia FEM ďalšie inštitúcie. Medzi nimi štátnu univerzitu Guru Gobind Singh Indraprastha University New Delhi, na ktorej študuje okolo 45-tisíc študentov a súkromnú Business School BIRLA Institute of Management Technology, situovanú v „parku vedomostí“ (Knowledge Park) pri Dillí. Predstavitelia oboch inštitúcií deklarovali veľký záujem o spoluprácu, ktorý potvrdili podpísaním memoranda o porozumení v prípade prvej univerzity a prípravy návštevy Nityry v druhom prípade. Hlavná pozornosť bola sústredená na akademickú spoluprácu,

výmenu učiteľov a študentov, výmenu vedeckých článkov, organizovanie spoločných vedeckých podujatí a, samozrejme, projektovú spoluprácu. Na Birla Institute of Management Technology bolo pre nás zaujímavé zistenie, že máme niekoľko spoločných partnerov (ETEA Cordoba, Vaasa, University of Malta a FH Joanneum Graz). Aký je svet malý!

Indické impresie

Počas návštevy nám India ponúkla niekoľko svojich tvárí. Ekonómia a manažéra určite zaujme svojím obrovským ekonomickým potenciálom, ktorý spočíva v lacných výrobných vstupoch vrátane pracovnej sily, v kúpnej sile strednej vrstvy, ktorú tvorí okolo sto miliónov Indov, veľkej koncentracii obyvateľstva vo veľ-

Mozaika obrazov by nebola kompletná, keby sme nespomenuli kultúrne a historické dedičstvo, skvosty architektúry (minimálne Tádž-Mahál), hinduizmus chápaný skôr ako spôsob života, nielen náboženstvo a nepredstaviteľnú biedu, chudobu, neporiadok, ale i pokoru, trpezlivosť a odovzdanosť obrovských mäs podvyživených a biednych ľudí osudu. Aj to je, žiaľ, reálna tvár súčasnej Indie.

Na pobyt v Indii treba dostať vízum. India určite prekvapí každého návštevníka svojou rôznorodosťou. Indická kuchyňa je bohatá na koreniny, exotické chute, pikantné omáčky garam masala rôzneho druhu, chutné vegetariánske jedlá a rôzne druhy typických chlebov. Ženskému oku lahodí pestrosť a noblesa dámskeho oblečenia sárí a lesk náramkov, minimálne do polovice predlaktia.

Kultúrny šok a komunikácia

S istotou môžeme potvrdiť, že každý, kto navštívi Indiu, prežije tzv. kultúrny šok, tak často spomínaný v teórii medzinárodného podnikania. Záleží na jednotlivcovi, ako dlho bude trvať a ako rýchle sa dokáže adaptovať. Napríklad, francúzski študenti, študujúci na Birla Institute of Management Technology tvrdia, že sa dokázali pomerne rýchle adaptovať, chápať „indickú angličtinu“ pri rozhovore s bežnými ľuďmi a momentálne sú svojím pobytom nadšení. Bude to pre nich neocentelná hodnota, ak sa budú uchádzať o manažérsku pozíciu v multinacionálnej spoločnosti. A po prvom slovíčku „namaste“ (pozdrav, ktorý sa môže v rôznych častiach Indie vy-

S predstaviteľmi Guru Gobind Singh Indraprastha University New Delhi. Foto: autorka

slovovať rôzne, resp. samotné slovo je modifikované) vedú prekvapivo veľký počet každodenne používaných slovíčok...možno už o rok budeme na tomto mieste sprostredkovať prvé skúsenosti femkárov zo stretnutí s indickými spolužiakmi v Nitre alebo v Dillí. Na základe zmluvnej spolupráce privíta FEM už na jar 2010 piatich študentov z DSPSR na krátkodobý študijný pobyt a od akademického roka 2010/2011 je pre študentov FEM v ponuke možnosť absolvovať študijný pobyt alebo odbornú prax na niektorej z partnerských inštitúcií alebo v spolupracujúcich podnikoch. Pre učiteľov zas významný prednáškový pobyt.

Doc. Dr. Ing. ELENA HORSKÁ, prodekan FEM

Slovenská poľnohospodárska knižnica bez hendikepov

Náš svet je plný prekážok – bariér, ktoré nám bránia dostať sa tam, kam chceme. Bývajú to bariéry vonkajšie aj vnútorné, viditeľné i neviditeľné. Nech už sú akékoľvek, spôsobujú problémy, sťažujú život, komplikujú veci...

V súčasnom období a geografickom priestore, v ktorom žijeme, je hendikepom inštitúcie, nie jednotlivca, keď nevie odubráť aspoň niektoré bariéry. Je jej hendikepom, keď sa návštevník na vozíčku nemôže dostať sám tam, kam potrebuje, keď človek so zrakovými problémami nemôže dostať informáciu vo zvukovej podobe, alebo keď študent so sluchovými problémami nemá adekvátnu náhradu za prednášku, ktorú nepočuje, a to aj napriek tomu, že technika a technológie uľahčujúce život ľuďom s problémami v tejto oblasti sú už naozaj na vysokej úrovni. Samozrejme, často sú problémom finančné zdroje, ale snáď rovnako často je problém v nás.

Knižnice, tak ako aj mnohé iné inštitúcie, sa so svojimi nedostatkami v tejto oblasti vyrovnávajú ťažko. Je to čiastočne preto, že okrem relatívne jednoduchých problémov odstraňovania prístupových bariér musia riešiť aj otázky prístupnosti publikácií, informácií a služieb, ktoré poskytujú, ale možno aj preto, že používateľov so špecifickými potrebami nemajú (na rozdiel od podobných inštitúcií z zahraničia) až tak veľa.

Za vedomosťami bez bariér

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU v Nitre začala postupne, i keď pomaly, odstraňovať niektoré bariéry. Prvot-

ný bol samotný prístup do novej budovy, ktorý sa musel pre ľudí s pohybovými problémami riešiť výťahom, pretože všetky služby sú sústredené na 1. poschodí. Už pri koncipovaní univerzálnej študovne, najmä pri rozmiestňovaní regálov s knihami, sa zohľadňovala potreba pohybu medzi nimi, napríklad na vozíčku. Nepodarilo sa

Naša knižnica vyriešila odstránenie prístupových bariér pre používateľov so špecifickými potrebami. Foto: -rch-

ešte doriešiť vstup na galérie v študovni, ale s výnimkou tohto priestoru sa celá návštevnícka časť knižnice javí ako bezbariérová.

Ďalší krok sa týkal riešenia pre návštevníkov so zrakovými problémami. Vďaka centrálnemu projektu MŠ SR Sprístupnenie prostriedkov IKT študentom so zdravotným

postihnutím a spolupráci s CIT FEM mohla knižnica kúpiť čítačnú lupu, ktorá výrazne zväčšuje písmo na papieri, na PC monitoroch, dokonca aj na školskej tabuli. Lupa bude k dispozícii v univerzálnej študovni na Štúrovej ulici. Z prostriedkov projektu dostala knižnica tiež hlasový softvér, ktorý prenáša texty písomných dokumentov v PC do zvukovej podoby. V univerzálnej študovni a v študovni na Triede A. Hlinku budú PC vybavené týmto hlasovým softvérom a špeciálnymi sluchadlami na „čítanie“.

Knižnica väčšinu svojich služieb poskytuje aj prostredníctvom webu. Ľudia so zrakovými problémami často používajú na čítanie webových stránok špeciálne technológie, a preto je dôležité koncipovať stránky tak, aby ich obsah bol ľahko a dobre transformovateľný do potrebnej podoby. V rámci celosvetových iniciatív za dostupnosť webu pre ľudí s rôznymi, ale najmä zrakovými problémami, vznikli W3C odporúčania, ktoré definujú vlastnosti takejto webovej stránky. Každá stránka, na ktorej nájdeme značku W3C (WAI-Aa, WCAG 1.0), by mala byť dobre použiteľná pre ľudí so zrakovými problémami. Jedným zo zámerov knižnice je upraviť svoj web tak, aby spĺňal W3C odporúčania (ktoré webová stránka SPU už spĺňa). Takto by sa zlepšila dostupnosť služieb knižnice nielen pre jej reálnych, ale aj virtuálnych návštevníkov.

Mgr. BEÁTA BELLEROVÁ, riaditeľka SIKP

Na pamiatku filozofa zootechniky

Medzi osobnosťami, ktoré významne prispeli do pokladnice poznania i histórie našej univerzity, patrí aj Dr. Ing. ANDREJ KARAKOZ, vedecký pracovník VÚŽV v Nitre a v rokoch 1965 až 1971 externý pedagóg Katedry plemenárskej biológie Agronomickej fakulty VŠP. Koncom januára sme si pripomenuli 110. výročie jeho narodenia.

Narodil sa 29. januára 1900 v Kyjeve. Jeho životná cesta bola poznačená nielen revolučnými udalosťami začiatku 20. storočia, ale v podstate celou dobou, až do predčasného skonu v roku 1972. Ako nám, svojim žiakom, povedal 21. augusta 1968, utekal pred svojimi i svojím osudom, ale im neutiekol. Bol Rus a aj ním ostal. V tom čase sice občan ČSSR, ale, žiaľ, vždy poznačený bilagom emigranta. Celý život zasvätil vedeckej a pedagogickej práci v oblasti genetiky, plemenárskej biológie a fyziológie hospodárskych zvierat. Prácou, vedomosťami a hlavne ľudskými vlastnosťami si postavil piedestál vysoko erudovaného odborníka v teórii a praxi plemenitby hospodárskych zvierat. Významne to dokumentuje jeho dielo, zhmotnené v knižných publikáciách, ktoré sa stali základom duchovného majetku zootechnikov, plemenárskych pracovníkov, výskumníkov a učiteľov. Karakozove publikácie z oblasti teórie, praxe a pedagogiky (Teoretické základy plemenných analýz, 1947; Základy plemenitby hospodárskych zvierat, 1962; Genetika hospodárskych zvierat, 1964; O zootechnickom výskumníctve, 1968) sú stálym prameňom odborného, ale aj etického vzdelávania našej pospolitosti aj v dnešných dňoch.

Vo svojej vedeckej a pedagogickej činnosti, ktorá v dôsledku neprajnosti doby a hlavne zloby ľudského faktora rokov minulých nebola plne docenená a ocenená, pochopil a akceptoval začiatok novej epochy myslenia a vývoja spoločnosti v kontexte zložitosti života.

Predpokladal, predvídal a hlavne uplatňoval zásadné zmeny myslenia nielen v zootechnickej teórii a praxi, ale aj v širokých dimenziách rozvoja pôdohospodárskych vied a uplatňoval ich vo výchove vysokoškolákov i praktikov. Žiaľ, ani v 60. rokoch, napriek odbornej, pedagogickej úrovni a ľudským vlastnostiam, nebola realizovaná možnosť jeho ustanovenia na titulárne plnohodnotného pedagóga. To je však častý údel významných a vzácných osobností. Dôležité je, že sa zaslúžil o generáciu vysoko vzdelaných odborníkov a pedagógov, ktorí pôsobia dodnes a jeho vedomosti i názory odovzdávajú ďalším. Autoritu, nevšednú hĺbku a čistotu charakteru, si Andrej Karakoz zachoval aj v ťažkých osobných skúškach života, čím dokázal vo svojich žiakoch a priateľoch zapáliť oheň boja za nové poznatky, etiku pôsobenia a ich presadzovanie v kontinuite našich neľahkých dejín. Bol veľmi náročný na seba, no ľudský a tolerantný k spolupracovníkom a študentom, ktorých vyučoval. Jeho prednášky boli zážitkom svojou odbornosťou a súčasne kultúrou ducha všeobecneho vzdelania.

Bol filozofom zootechniky, ktorého elán, humanizmus, mladickosť a presadzovanie čistoty vzťahov v práci, súkromnom a verejnom živote sa prelínali s jeho činnosťou a dielom. Veľmi ho bolel egoizmus, ktorý patrí k hlavným nepriateľom pokroku a rozvoja nielen vo výskume, ale aj v spoločnosti. Žiaľ, je to aktuálna a citlivá oblasť nášho bytia aj dnes.

Prof. Ing. JOZEF BULLA, DrSc.

VÝSTAVA VO FOYERI KNIŽNICE

Z úcty k materčine

V lete roku 2007, pri príležitosti 220. výročia prvej kodifikačnej práce Antona Bernoláka Dissertatio philosophico-critica de literis Slavorum (1787), obrátila sa na mňa Matica slovenská, či by som nepripravil scenár putovnej výstavy k tomuto výročiu, ktorá by mohla poslúžiť najmä na vzdelávanie stredoškolskej a vysokoškolskej mládeže.

Času bolo málo, preto som sa ohradil voči krátkemu termínu. Ale zástupca predsedu MS, Mgr. Miroslav Bielik, mi na to odpovedal: „Práve preto sme oslovili teba, lebo ako predstaviteľ Bernolákovskej spoločnosti sa touto problematikou už dávno zaoberáš a máš skúsenosti z výstavnickej práce.“ Vtedy som si spomenul na vyše desaťročie práce v pavilóne VŠP na výstave Agrokompex i na výstavu k dejinám VŠP pod aulou a... súhlasil som.

Ukázalo sa, že príprava takejto významnej výstavy sa dala zvládnuť načas a poslúžila ako sprievodný prvok pre dve jazykovedné konferencie, ktoré k jubileu pripravila jednak MS s Jazykovedným ústavom L. Štúra SAV a Bernolákovská spoločnosť s Ministerstvom kultúry SR.

A potom začala púť výstavy po mestách a školách. Bola na UMB v Banskej Bystrici, na Trnavskej univerzite, vo výstavnom priestore Arcibiskupského úradu v Trnave, na Právnickej fakulte TU v Trnave, na UKF v Nitre, na viacerých gymnáziách v Nitre i v Trnave, v Močenku a teraz je opäť v Nitre na SPU. Bola aj súčasťou celoslovenských Hurbanovských osláv v Hlbokom. Všade sa stretla s uznaním a s ohlasom, a to preto, že podáva reálny, ideologicky neskreslený obraz o vývoji spisovnej slovenčiny počas jedného storočia.

„Kodifikácia slovenského spisovného jazyka pred 220 rokmi, ktorú vykonal Anton Bernolák so svojimi druhmi, bol epochálny čin a zásadný predel v historicom vývine Slovákov v habsburskej monarchii. A. Bernolák položil základ k formovaniu novodobého slovenského národa zvýraznením jeho jazykovej osobitosti a kultúrnej integrity. Poskytol slovenskému ľudu najdôležitejší komunikačný nástroj na rozvíjanie národnej literatúry a kultúry - spisovný jazyk.“ Tento úvodný text najplnšie vyjadruje prelomový význam Bernolákovho jazykovedného diela a naň nadväzujúceho úsilia štúrovcov, Radlinského, Hattalu, Cambela, Škultétyho a ďalších až po dnešné dni. Pravda, výstava v skratke zobrazuje vývoj jazyka iba od Bernoláka po Cambela.

Výstava tiež pripomína, prečo sa prvá

kodifikácia spisovného jazyka Slovákov uskutočnila práve na báze kultúrnej západoslavenčiny, resp. trnavčiny. Ono to ani ináč v tom čase nemohlo byť, hoci sám Bernolák hovoril mäkkým stredoslovenským oravským nárečím. Pre tento krok bolo rozhodujúce trnavské a bratislavské univerzitné prostredie, ktoré bolo v tom čase vo veľkej miere slovenské. Na jednej strane implementovalo slovenčinu do intelektuálneho prúdu univerzity a na druhej spätne nasávalo z tohto prostredia intelektuálne prvky a obohacovalo ľudovú slovenčinu pojmovo, lexikálne. Popri univerzálnej latinčine, ktorá bola v tom čase v Uhorsku oficiálnym jazykom,

PhDr. Emil Vontorčík (na snímke vpravo) pri prezentácii kodifikačného diela Antona Bernoláka.

Foto: archív autora

sa kultúrna západoslavenčina stávala jazykom slovenských univerzitných vzdelancov a postupne jazykom celého kultúrneho prostredia regiónu, pretože bola schopná odrážať aktuálny stav vedeckého poznania, teologického a vedeckého myslenia svojej doby.

Nakoniec, ani štúrovská reforma nebola na báze stredoslavenčiny, ale vychádzala z pospolitého jazyka hornonitrianskeho regiónu. Ale veď na tom ani tak nezáleží. Aj nemčina, španielčina alebo francúzština boli kodifikované, resp. štandardizované na báze istého nárečia a regiónu a ostatné sa museli v záujme spoločnej národnej kultúry tejto skutočnosti prispôbiť.

Som rád, že táto výstava zakončila nakoniec aj na mojej alma mater, kde som strávil najlepšie roky života pri budovaní vedeckej knižnice a spracovaní dejín slovenského poľnohospodárskeho školstva.

PhDr. EMIL VONTORČIK

V ZRKADLE...

Meno: Mgr. Jozef Jurík

Pracovná pozícia:
Moderátor - redaktor TV Central.Miesto narodenia:
Šurany.

Vek: 35 rokov.

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Každý týždeň niečím iným. Len pre zaujímavosť: automechanikom, učiteľom, politikom, profesionálnym hudobníkom, pretekárom, fotografom... A to ani zďaleka nie je všetko. Pamätám si, že najdlhšie som chcel byť vodičom kamiónu. Túto prácu som obdivoval. Neskôr som vytriezvel a zistil, že je to drina, a nie vozenie sa po svete.

S kým by ste sa radi stretli a porozprávali?

Vďaka práci v mediálnej oblasti som si mohol splniť niektoré sny a stretnúť zaujímavých ľudí. Najradšej by som sa porozprával s tými, ktorí žili v minulých storočiach. Podľa toho by som zistil, ako sa v skutočnosti odohrali rôzne udalosti. Možno by mnohým kníh o histórii museli prepísať...

Z čoho ste mali v poslednej dobe najväčšiu radosť?

Nedávno sa nám narodila dcéra Katarína, z čoho máme v rodine veľkú radosť.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Odstránil nenávisť. Pramení z nej veľmi veľa zla, skúsil som to aj na vlastnej koži. Niektorí ľudia sa tvária, že sú kamaráti, ale v skutočnosti to tak nie je. O to radšej mám tých, na ktorých sa môžem kedykoľvek spoľahnúť.

Čo rád čítate (počúvate)?

Najradšej knihy o dejinách a rôznych zaujímavostiach. Z odbornej literatúry je to psychológia. Pokiaľ ide o hudbu, najviac počúvam 80-te roky.

Ako si dobijate energiu?

Rôznymi spôsobmi. Najúčinnejšia je však návšteva mojich rodičov na dedine, posedenie s priateľmi alebo príjemné leňošenie.

Máte zlovyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Neviem, či je to zlovyk. Mám rád, keď sú všetky veci vyriešené, dotiahnuté do detailov. Nie všetci majú k tomu rovnaký postoj a potom som z toho sklamaný. Keď to beriem z nadhľadu, tak sa musím tohto zlovyku postupne zbaviť a nechať veciam občas voľnejší priestor.

Aké máte koníčky?

Mám ich mnoho, ale najviac sú to automobily, hudba, amatérske fotografovanie, umenie. Určitým spôsobom aj moja práca, lebo bez toho, čo som vymenoval, by sa nedala vykonávať.

Máte nejaký obľúbený citát?

Je ich viac, ale jeden mám obľúbený. „Aj v čase svojho najväčšieho úspechu pamätaj na pád.“

Humor je koreň života – máte nejaký obľúbený vtip?

To je moja nevýhoda. Nevieť si zapamätať vtipy. Som skôr za spontánnu zábavu. Občas sa mi podarí prispieť aj svojím humorom. -rch-

ČÍTAJTE
v e-poľnohospodári

➔ V nitrianskom Agroinštitúte sa 23. januára konal ustanovujúci snem Slovenskej poľnohospodárskej komory (SPK). Delegáti schválili programové dokumenty, smerovanie, úlohy, kompetencie, jej sídlo a zvolili funkcionárov na päťročné obdobie. Za prezidenta bol zvolený Ing. Tibor Lebocký, sídlo SPK bude v Bratislave.

Viac v e-prílohe na
www.polnohospodar.sk

POZÝVAME

Katedra záhradnej architektúry Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU vás pozýva v piatok 12. februára 2010 o 18.00 h do priestorov budovy FZKI na Tulipánovej ulici 7 na vernisáž prác študentov pri príležitosti workshopu Kalvária „prepísanie krajiny“.

Povedali o plese...

Jana Lendelová: „Tohtoročný ples sa skutočne vydaril a očakávania sa mnohonásobne prekročili. Nebol to len môj osobný dojem, ale v tomto duchu sa niesli aj hodnotiace debaty v kuloároch. Ľudia boli spokojní, bavili sa a veľmi ma potešilo, že pri poslednom kole o tretej ráno bol zaplnený celý parket. Myslím si, že toto je veľmi pekná vizička.“

Obsluha na plese bola pozorná, rýchla, hygienická, ponuka jedál veľmi pestrá od diviny, hydiny až po halušky, diétne jedlá, špeciality, sladkosti, ovocie. O príjemnú atmosféru sa postarala aj tombola. Výhercovia dostali na pamiatku i zaujímavú dekoráciu – originálne tažidlo, ktoré na túto príležitosť vyrobila Agnesa Kmeťová.“

Vladimír Protopopov: „Tretí ročník Akademického plesu SPU a UKF, tentoraz na domácej pôde UKF, považujem za veľmi dobrý a úspešný. Známe moderátorské osobnosti, hosť večera Robo Opatovský, pekná a decentná výzdoba, veľkoplošné videoprojekcie, kapela s dobrým repertoárom a výbornou speváčkou, kvalitné menu a príjemná ochutnávka delikátnych značkových vín, tradične vynikajúca Cimbálová muzika Jožky Severína - to všetko len umocňovalo vysokú profesionálnu úroveň tohto podujatia. Bol to krásny večer, dobrá zábava, radosť a pohoda - čo viac

si možno priať od dobrého plesu? Spolu s manželkou sa už tešíme na budúci štvrtý ročník!“

Andrea Miretinská: „Na plese nitrianskych univerzít sme boli s manželom prvý raz a mrzí ma, že sme prišli trochu neskôr po oficiálnom otvorení. Boli sme veľmi milo preväpení priestorovým a hudobným výberom, úpravou sály, obsluhou a celkovou atmosférou. Organizátorom patrí za to naše poďakovanie. Zabávali sme sa takmer do druhej, čo je náš osobný rekord, lebo na predchádzajúcich plesoch sme vydržali najviac do polnoci. Ples bol pre nás nielen príjemnou spoločenskou udalosťou, ale zároveň výzvou. S manželom sme sa rozhodli v blízkej budúcnosti zapísať do kurzu spoločenských tancov. Samozrejme, nie sme úplní začiatčníci, ale máme záujem ovládať jednotlivé tance dokonalejšie a príležitostne si zopakovať a utvrdiť to, čo už vieme.“

Beáta Srňanská: „S plesom sme boli mimoriadne spokojní, atmosféra bola vynikajúca. Celý večer mi pripadal ako príjemné rodinné posedenie. Veľmi sa mi páčili priestory a výzdoba salónika, kde bola umiestnená videoprojekcia. Nebol tam hluk ani prach a spokojne sme sa mohli zhovárať, zabávať a tancovať. Program, menu a ochutnávka vín boli skutočne na úrovni.“ -rch-

Už tradične v úvode plesu hostí vítali rektori oboch univerzít s manželkami.

Počas celého večera panovala na parkete príjemná atmosféra.

Snímky: RÓBERT KOLLÁR

Vízia parku očami našich študentov

Hlavné mesto Slovenska začalo v spolupráci s vysokými školami pripravovať nový projekt pod názvom Bratislavské visuté záhrady. Založenie terasovitých záhrad nad mestom má ambíciu zhmotniť najnovšie, ale aj osvedčené princípy tvorby areálov pre každodenný relax obyvateľov a návštevníkov mesta.

Bratislava potrebuje v záujme zlepšovania kvality života projekty s pridanou hodnotou. Jedným z nich je projekt visutých záhrad, novej zóny kultúry a oddychu, citlivo dopĺňajúcej obraz Bratislavy. „Visuté záhrady alebo viacgeneračný park má vytvoriť nové miesto stretávania sa ľudí a pobytu v prírode, aby ponúkol alternatívu voči dnes tak rozšírenému tráveniu voľného času vo veľkých nákupno-zábavných centrách,“ konštatoval primátor Andrej Ďurkovský. Inšpiráciou pre novú reprezentatívnu zónu oddychu so zázemím pre kultúrny a spoločenský život je vo svete mnoho, napr. rímske záhrady Villa Borgese, Barcelonský Park Güell od Gaudiho, dublinský park Phoenix, ale aj viedenský Schönbrunn či zrekonštruované záhrady Pražského hradu. Bratislava oslovila študentov Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre, Katedry architektonickej tvorby VŠVU a Fakulty architektúry STU v Bratislave, aby v rámci ateliérových zadaní a diplomových prác pripravili návrhy na túto tému.

Kde by mali byť visuté záhrady

Napriek existujúcej hustej zástavbe ponúka Bratislava ešte niekoľko lokalít vhodných na realizáciu projektu. Ideálne by boli slnečné svahy nad mestom, koncipované ako rozľahlé záhradné terasy s

BRATISLAVSKÉ VISUTÉ
ZÁHRADY

výhľadmi na Bratislavu a okolitú krajinu, napríklad na pomedzí dnes často zanedbaných vinohradov a blízkyh lesov. Ďalšou z ambícií projektu je uchrániť pre budúcnosť aspoň časť pôvodných bratislavských vinohradov, ktoré od roku 2009 nechráni zákon a v budúcnosti by ich mohla pohltiť výstavba.

Prvé kroky

Projekt sa nachádza v prípravnej fáze. Prvé ateliérové práce už vznikli na pôde spomenutých vysokých škôl. Partnerská spolupráca mesta a akademického prostredia pomáha priniesť do projektu rôzne zaujímavé pohľady a vízie. Verejným môže študentské práce vidieť v priestoroch Primaciálneho paláca od 20. januára do 5. februára 2010. Výstavu bude sprevádzať odborná diskusia a počas celého trvania projektu sa počíta s jeho pripomienkovacím verejným. -rch-

UPOZORŇUJEME

Podľa Sadzobníka autorských odmien za používanie hudobných diel Slovenského ochranného zväzu autorského pre práva k hudobným dielam (SOZA) je od 1. júla 2009 každý používateľ hudobných diel povinný získať od SOZA licenciu na ich používanie. Používateľom je právnická alebo fyzická osoba, ktorá organizuje podujatie, alebo je majiteľom zariadenia, resp. prevádzky, kde dochádza k používaniu diel. Licenčnú zmluvu je prevádzkovateľ povinný uzavrieť so SOZA pred začatím používania hudobných diel.

Upozorňujeme, že licenčnú zmluvu treba uzavrieť aj pred konaním každého plesu, študentskej a inej zábavy, lámačky, diskotéky, ďalej pred organizovaním každého ozvučeného podujatia – sprievodu, kurzu, krúžku, športovej akcie, verejného alebo univerzitného vystúpenia, kultúrneho podujatia a pod. Uvedená povinnosť sa vzťahuje na všetky záujmové zoskupenia, súbory, krúžky i jednotlivcov, ktorí využívajú pri svojej činnosti akúkoľvek živú alebo reprodukovateľnú hudbu. Formulár licenčnej zmluvy, sadzobník autorských odmien s príslušnými tabuľkami a príslušné kontakty sa nachádzajú na webovej stránke www.soza.sk

Ing. VLADIMÍR PROTOPOPOV,
vedúci Klubu kultúrnej a záujmovej činnosti SPU

Do tanečného rytmu hostí naladila hudobná skupina Weekend, ktorá zabávala všetkých prítomných až do neskorých nočných hodín.

Osem párov tanečnej skupiny detských spoločenských tancov Talentiček z Nitry očarilo choreografiou na melódie kráľa valčíkov.

NA PRESTÁVKU

Z čoho sú vyrobené bankovky?

Papier, ako je známe, bol vynájdený v Číne. Preto sa aj prvé papierové peniaze objavili na východe. V západných krajinách sa dostali do obehu koncom 17. storočia. Ich rozšírenie bolo spojené s formovaním kapitalizmu. Rýchly hospodársky rast si vyžadoval pohodlnejšiu formu meny a papierové peniaze plne zodpovedali tejto požiadavke. V priebehu 18. storočia sa rozšírili po celej Európe a koncom 19.

OTÁZKY a ODPOVEDE

storočia po celom svete. Avšak papierové bankovky mali nepochybne jednu nevýhodu: vysoké tempo ich obratu spôsobovalo, že takmer za pol roka od tlače sa opotrebovali a stali nepoužiteľné.

Dnes sa tento problém rieši zdokonaľovaním „papierového materiálu“ bankoviek. Napríklad americký dolár sa z troch štvrtín skladá z bavlny, 25 % tvorí lan a navyše je materiál zosilnený syntetickým vláknom. Aby sa dolár roztrhol, museli by sme ho niekoľkokrát ohnúť. Bankovky Austrálie, Číny, Brazílie a mnohých ďalších krajín sú vyrobené zo špeciálneho tenkého plastu. Okrem toho, že moderné papierové peniaze sú pevné, majú aj najmodernejšie ochranné prvky – reliéfnu tlač, vodoznak, ochranný prúžok, súťažovú značku, hologram, zlatistý pruh alebo opticky premenlivú farbu a ďalšie, ktoré ich chránia proti falšovaniu. Svetoznáma spoločnosť American Express chráni svojich klientov nielen pred falzifikátmi, ale aj pred krádežou. Na bankovkách alebo šekoch, vyrobených v súlade so všetkými pravidlami tlače bankoviek, s množstvom ochranných prvkov, je aj podpis klienta. Aby mohol týmto bankovkami platiť, alebo šeky vymeniť za hotovosť, musí sa v prítomnosti pokladníka podpísať na ne ešte raz. Okrem toho, každý zakúpený šek je zavedený do celosvetovej databázy American Express. Aj keby sa stratil alebo poškodil, môžu ho obnoviť do 24 hodín. -rch-

Kolumbína zožala úspech

Oslavou 60. jubilejnej sezóny Divadla A. Bagara bola aj premiéra hry Kolumbína francúzskeho dramatika Jeana Anouilha, ktorá sa uskutočnila 15. a 16. januára. Vynikajúce herecké výkony ocenili diváci dlhotrvajúcim aplauzom. Inscenácia o medziludských vzťahoch nás zavedie do divadelného prostredia a predstaví netradičný milostný trojuholník - Kolumbína, Julien a divadlo ako inštitúcia. S brilantnosťou sa v nej prelína zmes dramatickosti, komiky, romantiky i realizmu.

NÁŠ TIP

Mladý Julien (J. Rybárik) zverí pred odchodom na vojnu krásnu manželku Kolumbínu (K. Kolumbusová) svojej matke, divadelnej herečke a slávnej tragédke Madame Alexandre (E. Pavlíková). Kolumbína postupne spoznáva nielen čaro divadelného sveta, ale aj obdiv a zbožňovanie mužov. To roztočí kolotoč koketérie, flirtovania, žiarlivosti, ale i vzájomnej partnerskej lásky a odpustenia...

Pre nitrianske divadlo hru preložil L. Vajdička, dramaturgom je S. Sprušanský. Kostýmy pripravila L. Városová, scénu P. Čanecký a hudbu V. Kubička. Réžie sa ujal E. Horváth. Hru Kolumbína uvedie DAB najbližšie 8., 9., 12. a 22. februára. -rch-

SÚŤAŽ

V minulom čísle sme od vás chceli vedieť názov kanadskej metropoly, ktorá je usporiadaná tohtoročných zimných olympijských hier. Správe odpovedali tí, ktorí napísali: Vancouver. Cenu v podobe knihy a darčekových predmetov získava Ivan Imrich z Katedry špeciálnej zootechniky. -r-

Veselou ceruzkou

STOPU BUDE HĽADAŤ GEJZA, DUNČA POTREBUJEM V KANCELÁRII.

Kresba: MARCEL KRÍŠTOFOVIČ

OZNAMUJEME

Dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre oznamuje, že 12. 2. 2010 o 9.00 h v knižnici Katedry environmentalistiky a zoológie (pavilón Z, 2. poschodie) bude **Ing. Miriam Naršanská**, doktorandka na KEZ, obhajovať dizertačnú prácu na tému Vplyv agrotechnických opatrení na dynamiku anorganického dusíka v pôde.

Dekan Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre oznamuje, že 25. 2. 2010 sa v knižnici Katedry zeleninárstva FZKI uskutočnia obhajoby dizertačných prác:

- o 9.00 h bude **Ing. Richard Polkoráb** obhajovať prácu na tému Štúdium určujúcich parametrov vybraných vín malokarpatskej vinohradníckej oblasti,

- o 11.00 h bude **Ing. Jozef Adamovič** obhajovať prácu na tému Mikrooxidácia červeného vína,

- o 14.00 h bude **Ing. Marianna Andrašková** obhajovať prácu na tému Kvalitatívne a kvantitatívne znaky introdukovaných čiernych ríbezlí (*Ribes nigrum* L.) európskeho pôvodu a ich porovnanie so slovenskými odrodami.

VÝBEROVÉ KONANIE

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vyhlasuje v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov výberové konanie na obsadenie:

■ **funkčného miesta profesora na Katedre fyziológie rastlín FAPZ pre študijný odbor 6.1.9 Fyziológia plodín a drevín;**

■ **funkčného miesta profesora na Katedre veterinárskych disciplín FAPZ pre študijný odbor 6.1.2 Živočišna produkcia;**

■ **funkčného miesta profesora na Katedre záhradnej a krajinskej architektúry FZKI pre študijný odbor 6.1.17 Krajinná a záhradná architektúra.**

Uzavierka prihlášok je 12. 2. 2010. Konkrétne podmienky a všeobecné kritériá na obsadenie funkčných miest profesorov sú uvedené na webovej stránke SPU www.uniag.sk a na úradnej výveske SPU.

■ **miesta vysokoškolského učiteľa na Katedre udržateľného poľnohospodárstva a herbológie FAPZ.**

Podmienky:
- VŠ vzdelanie,
- akademický titul PhD. v odbore všeobecná rastlinná produkcia, alebo v príbuznom odbore,

- aktívna znalosť jedného svetového jazyka (anglický jazyk povinný) – dokladovať potvrdením o štátnej skúške, pohovorom, príp. ďalšími aktivitami,
- skúsenosť v oblasti samostatnej vedeckovo-výskumnej činnosti, prezentácie výsledkov,
- znalosť práce s PC v rozsahu MS Office – preukázať certifikátom, zamestnanci SPU preukážať certifikátom vydaným na základe formalizovanej skúšky IKT,
- dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť – dokladovať výpisom z registra trestov.
Uzavierka prihlášok je 19. 2. 2010.

■ **miesta vysokoškolského učiteľa na Katedre hydriárstva a malých hospodárskych zvierat FAPZ pre výučbu predmetov: základy výcviku psa, chov kožušinových zvierat, chov rýb, včelárstvo, legislatívne normy pre chov a ochranu zvierat.**

Podmienky:
- VŠ vzdelanie – odbor zootechnický,
- akademický titul PhD.,
- znalosť jedného svetového jazyka,
- znalosť práce s PC v rozsahu MS Office – preukázať osvedčením,
- dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť – dokladovať výpisom z registra trestov.
Uzavierka prihlášok je 19. 2. 2010.

Prihlášky s profesionálnym životopisom a overenými dokladmi o štúdiu zasielajte na Útvor personalistiky, EPaMU Rektorátu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

ZAZNAMENALI SME

Centro Nitra poskytlo priestor na realizáciu mladým umelcom – sprejerom. Napriek tomu, že verejnosť ich často vníma ako tých, ktorí ničia fasády budov, rozhodli sa pozvať ich, aby prezentovali svoju tvorbu. Jeden z členov výtvornej skupiny Netvor (Ivan Greguš, Juraj Horváth, Ludo Krmeňo) uviedol, že sa venujú tvorbe graffiti a street artu. Pre svoju tvorbu dostali v obchodnom centre k dispozícii stenu na dvoch únikových chodbách, kde vytvorili dva pohľady na Nitru, historický a súčasný. V časti venovanej modernej Nitre je okrem hotelu s priechodmi v tvare ementálu aj nová budova Technickej fakulty a „ufo“, teda aula SPU. (Pravda, 1. 2. 2009)

Budúca olympionička?

Foto: IVAN JANKO

Pozvánka do škôlky

Materská škola na Hospodárskej ulici 7 pozýva rodičov budúcich škôlkarov na Týždeň otvorených dverí, ktorý sa uskutoční od 8. do 12. februára 2010 (od 8.00 do 16.30 h).

Predškolské zariadenie je situované v tichom prostredí na Zobore, v budove SPU. Jeho osobitosť spočíva v rodinnom charaktere - všetci sa poznáme, každý deň sa stretávame a rozprávame ako doma. Našou snahou je vytvárať materskú školu, kam deti chodia s radosťou, kde sa cítia ako doma a kde sú učiteľmi ich kamarátmi. Individuálnym, láskavým prístupom v podnetnom prostredí rozvíjame osobnosť každého dieťaťa. Formujeme jeho osobnosť, vzťah k sebe samému i svojmu okoliu, rozvíjame jeho zmyslové a intelektuálne schopnosti, učíme ho spoznávať svet.

Milí rodičia, bližšie informácie o našom zariadení nájdete na webovej stránke www.mshospodarska.sk. Zároveň by sme vás radi upozornili, že centrálny zápis detí na školský rok 2010/2011 sa uskutoční 19. 2. 2010 (8.00 - 17.00 h) v sídle Správy materských škôl na Vřšku 4.

P. POSPÍŠILOVÁ,
riaditeľka MŠ**ZO ŠPORTU****Basketbal**

Aj keď v zápase s **Komárom** nastúpili domáci hráči **BK SPU Nitra** bez zraneného Scotta, súperu zdolali vysoko **92:63** (23:22, 21:16, 25:14, 23:11). Pod ich prehrú v **Žiline 83:75** (19:16, 14:26, 23:10, 27:23) sa podpísala najmä nekompletná zostava tímu, v ktorom chýbali traja hráči. O víťazstve našich hráčov nad hosťami **zo Svitú** nebolo pochyb už od začiatku zápasu, čo potvrdil aj konečný výsledok **114:83** (37:23, 29:26, 24:16, 24:18). Domácim fanúšikom sa po prvýkrát predstavil nový rozohrávač BK SPU Nitra, Američan Clifford Crawford. (Viac na www.bknitra.com)

Volejbal

Skupina o 1. - 4. miesto
Nechýbalo veľa a dramatický zápas s **Humenným** mohol skončiť prekvapením. Domáci **VK Ekonom SPU Nitra** získal prvý a tretí set, v druhom a štvrtom dominovali hostia. V rozhodujúcom tajbrejku mali viac šťastia Východoslováci a nakoniec zvíťazili **2:3** (13, -24, 16, -21, -13). (Viac na www.nitravolejbal.sk)

Florbal

Extraliga ženy
Florbalistky **ŠK Slávia SPU DFA Nitra** s vysokým rozdielom porazili hostujúci **Trenčín 14:4** (5:2, 3:1, 6:1) a v **Prešove** remizovali **3:3** (2:1, 0:1, 1:1). Po 14. kole sú zatiaľ na 6. priečke v tabuľke.

I. liga muži

V šiestom turnajovom kole na palubovke **Malaciek** zdolal tím **ŠK Slávia SPU DFA Nitra** domácich **2:6** (1:3, 1:0, 0:3) a výborne si počínal aj v druhom súboji s **Gajarmi**, kde zvíťazil **4:8** (2:1, 0:3, 2:4).

Jazykové skúšky, neprehrávanie!

E - KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie v Nitre so sídlom na Piaristickej ul. 2 oznamuje, že sa blížila uzavierka prihlášok na jarné termíny štátnych a medzinárodných jazykových skúšok: **americký test TOEFL** - 19. 2., 5. 3. 2010; **štátnice z angličtiny, nemčiny, ruštiny, francúzštiny a taliančiny** na úrovni B2 a C1-C2 - 17. 3. 2010; **britské skúšky City & Guilds** - 5. 2. 2010; **skúška ECL zo slovenčiny pre cudzincov** na úrovni A2, B1, B2, C1 - 18. 3. 2010.

Pre záujemcov o jednotlivé typy skúšok (vrátane skúšok Goetheho inštitútu) sú v ponuke krátke prípravné kurzy. Pre vážajúcich záujemcov sú určené tzv. diagnostické testy, na základe ktorých sa záujemcom odporučí, resp. neodporučí účasť na jazykových skúškach (uzavierka 5. 2. a 2. 3. 2010). Pre vysokoškolákov sú otvorené štátnicové prípravné kurzy. Doplnujúci zápis do jednotlivých ročníkov prebehne 12. 2. 2010.

Presné pokyny a ďalšie informácie nájdete na www.eku.sk.

RECENZIA**Využitie biokalu pri pestovaní poľných plodín**

Pod týmto názvom vyšla vo Vydavateľstve SPU v uplynulých mesiacoch monografia od autorského kolektívu pod vedením prof. Dr. Ing. Richarda Pospíšila. Jej cieľom je prezentovať výsledky výskumu troch projektov VEGA.

V súčasných podmienkach poľnohospodárskej výroby je nevyhnutné hľadať stále nové zdroje kvalitnej organickej hmoty, ktoré by mohli vhodne nahradiť nedostatkový maštalný hnoj. Jedným z alternatívnych riešení je aplikácia vyhnitého kalu, ktorý vzniká ako vedľajší produkt po výrobe bioplynu, s prihliadnutím na základné mechanické a chemické vlastnosti konkrétneho pôdneho typu.

„Vyhnitý kal po výrobe bioplynu je netradičné organické hnojivo s obsahom organických a anorganických látok, vhodné na priame hnojenie plodín, aplikáciu na pôdu pred zoraním pozerových zvyškov, použiteľné pri výrobe kompostov a melioračných hmôt, ako aj závlaha poľných plodín. Neokysluje pôdu, dochádza k lepšiemu využitiu fosforu v nej. Zároveň toto hnojivo zvyšuje objemovú hmotnosť pôdy, súdržnosť, vododržnosť a vodostáťnosť pôdnych agregátov a výrazne redukuje požiadavky na pesticídy, zlepšuje aj protieróznú ochranu pôdy. Prínosom je aj obmedzenie zápachu v porovnaní so surovou hnojovicou,“ píše autori publikácie. Výsledky ich výskumu potvrdili pozitívny vplyv na parametre technologickej kvality skúmaných plodín (kukurice sietej na siláž, jačmeňa sietej jarného, cukrovej repy a slnečnice ročnej), ako aj na predĺžovanie vegetácie. Monografia pozostáva zo siedmich kapitol, je vhodne doplnená tabuľkami a obrázkami. -rch-

S PIETOU

Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU s hlbokým zármutkom oznamuje, že 27. januára 2010 zomrela vo veku 24 rokov študentka prvého ročníka inžinierskeho štúdia študijného programu záhradná a krajinná architektúra **Bc. INGRIDA TAKÁČOVÁ**.

Bola dobrou študentkou, priateľkou s úsmevom na tvári. Bude nám veľmi chýbať. Na poslednej ceste sme ju odprevadili 29. 1. 2010 na cintoríne v Diakovciach.

Češť jej pamiatke!
Vedenie fakulty, študenti a priatelia

Po 30 rokoch: „Chlieb krájať, to nie je len tak...“

*Chlieb nepriletí ako vták,
jak cudzí holub do dvora.
Na chlebič musíš poorať.
A hodný svojho chleba žiť.
Chlebič si treba zaslužiť.
Pluh tlačíť ako ťažký vlak.
Chlieb krájať - to nie je len tak.
Poznáš raz, čo to znamená.
Môj milý, chlieb je odmena.*

Milan Rúfus

Impulz dal kolega Juraj z Příbeliec a stretnutie sa vydarilo excelentne, za čo organizátorom Ferkovi, Evke, Aničke z Bratislavy patrí naše poďakovanie! Spontánne sme sa zvitli a tých, ktorí prišli na stretnutie po desaťročí, sme spoznávali bez problémov. Pri spomínaní sme mysleli aj na našich profesorov a s hrdosťou sa hlásime k

našej alma mater, ktorá je hodnotená v súčasnosti ako jedna z najlepších univerzít na Slovensku. Vzájomne sme sa pochválili dosiahnutými úspechmi, aj tým, čo dokázali naše deti, vnúčatá, niektorí už tiež absolventi SPU v Nitre, ba aj s titulom PhD.

Bolo to krásne stretnutie s obnovením si spomienok na roky štúdia 1974 - 1979 na vtedajšej Prevádzkovo - ekonomickej fakulte VŠP v Nitre. Ďakujeme všetkým našim bývalým pedagógom a tým dnešným prajeme, aby aj v súčasnej ťažkej krízovej situácii vydržali obhajovať, udržiavať a zvyšovať vysoký štandard univerzity.

Naším želaním je, aby sme sa takto mohli stretávať každý rok. Ešte niekoľko záberov na pamiatku a lúčenie s dobrými pocitmi a obnovenými zážitkami v duši.

Ing. MARCEL PRÍSTAVKA

Think-tank* pre odbornú terminológiu v slovenčine

Poznáte to. Pracujete s odbornou literatúrou v cudzích jazykoch. Hľadáte vhodné ekvivalenty, aby bol text v našom jazyku zrozumiteľný, ale hlavne presný, vystihujúci podstatu vecí, neskreslený. Nie, nejde o hru so slovíčkami, ale o vážnu vec, pretože v Európskej únii je vzájomné dorozumievanie veľmi dôležité. Veď si len vezmeme, že sa používa 23 oficiálnych úradných jazykov! Preto treba výraz vziať ako na lekárnických váhach. Ako pomôcť expertom z najrôznejších oblastí, aby sa presne interpretovali odbornosť, ale zároveň kultivovala jazyková a štýlistická úroveň nášho jazyka? Na tieto otázky chce dať odpoveď iniciatíva s názvom Slovenská terminologická sieť (STS), o ktorej sme hovorili s Ing. MARCELOU CHRENEKOVOU z Katedry regionálneho rozvoja FEŠRR, členkou pracovnej skupiny STS pre poľnohospodárstvo.

- STS vznikla na zakladajúcej konferencii 19. októbra 2007 v Bratislave, z podnetu pracovníkov Odboru slovenského jazyka Generálneho riaditeľstva pre preklad Európskej komisie v Luxemburgu. Podporilo ju aj Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku. Sieť je založená na otvorenej spolupráci rovnoprávných účastníkov, má nepolitický, slobodný, dobrovoľný a neziskový charakter. Je otvorená jednotlivcom, ako aj inštitúciám EÚ a Slovenskej republiky, ministerstvá, vedeckým a výskumným ustanovizniám, vysokým školám, mimovládny organizáciám či súkromnému sektoru.

Aké sú konkrétne ciele Slovenskej terminologickej siete?

- Zvyšovať úroveň slovenského jazyka zjednocovaním jeho odborného názvoslovnia, sústredovaním a sprístupňovaním najnovších poznatkov z oblasti terminologickej a organizovanej spolupráce jej tvorcov. Zdokonaľovať kvalitu a prístupnosť terminologickej používanej inštitúciami EÚ a Slovenska, uľahčovať rýchly a spoľahlivý kontakt medzi jednotlivcami a organizáciami, zapojenými do tvorby a používania terminologickej, odovzdávať informácie a vytvoriť platformu na reali-

záciu jazykových projektov odsúhlasených jej členmi.

V akej štruktúre funguje?

- Riadenie a činnosť STS sú založené na konferencii členov, expertných skupinách, riadiacom výbore, pracovných skupinách a sekretariáte. Spomedzi konkrétnych činností možno spomenúť určovanie terminologických oblastí spoločného záujmu, zriaďovanie pracovných skupín, aktivity zamerané na koordináciu činnosti siete, stretnutia expertnej skupiny a pracovných skupín, odovzdávanie a šírenie informácií, správu webovej stránky, databáz a podobne. V súčasnosti fungujú tri pracovné skupiny, pre životné prostredie, poľnohospodárstvo, zamestnanosť a sociálnu politiku.

Kto v nich pracuje? Môžete nás v krátkosti uviesť do zákulisia činnosti pracovnej skupiny Poľnohospodárstvo?

- Sú to pracovníci Európskej komisie

a iných inštitúcií Európskej únie, lingvisti z Jazykovedného ústavu L. Štúra SAV a odborníci z tej-ktorej oblasti. V pracovnej skupine Poľnohospodárstvo sú momentálne traja zamestnanci našej Katedry regionálneho rozvoja. Členom STS sa však môže stať každý, kto cíti potrebu vyjadriť sa k terminológii vo svojom odbore. Prostredníctvom STS sa aj existujúce terminologické výstupy môžu dostať do centrálnej verejne prístupnej databázy IATE, o ktorej Vás budeme informovať nabadúce.

Ďakujem za informácie!

K. POTOKOVÁ

Viac na <http://ec.europa.eu/dgs/translation/sts/>

* Think tank: neformálny termín, označujúci organizáciu, jej časť, alebo skupinu expertov, zaoberajúcu sa vysoko synergistickým výskumom a poradenstvom v oblasti vede, technologickej, priemyslu, alebo podnikania.